

Vergaderjaar 2014–2015

17 050

Misbruik en oneigenlijk gebruik op het gebied van belastingen, sociale zekerheid en subsidies

Nr. 494

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 december 2014

In de Telegraaf verscheen op 5 november 2014 het bericht «UWV stuurt werkzoekenden naar oplichters». Het lid Heerma (CDA) heeft verzocht om een brief en debat over dit onderwerp. Deze brief is mijn reactie op dit verzoek.

Net als het UWV, betreur ik het ten zeerste dat mensen die op zoek zijn naar een baan op deze wijze misleid worden door fraudeurs. Ook het bonafide werving- en selectiebureau waarvan de website door de fraudeur is nagemaakt, is benadeeld. Ook dat betreur ik. Het bureau heeft aangifte gedaan van identiteitsmisbruik.

UWV doet al het mogelijke om dergelijke zaken te voorkomen door malafide werkgevers en spookbedrijven te weren van werk.nl. Ik zal u, voordat ik inhoudelijk op het krantenbericht inga, een kleine uiteenzetting geven over de werking van werk.nl.

Vacatures kunnen op verschillende manieren op werk.nl verschijnen:

1. Directe plaatsing van een vacature op werk.nl door werkgevers of intermediairs. De werkgevers en intermediairs moeten daarbij beschikken over een bij UWV aangevraagd werkgeversaccount. UWV controleert daarbij of het om een reële werkgever of een reël intermediair gaat. Door hen gemelde vacatures worden door UWV altijd gecontroleerd op woorden die op misbruik, fraude of discriminatie kunnen duiden. Werkzoekenden kunnen vanuit werk.nl direct op de gemelde vacatures solliciteren.
2. Vacatures van partners. Met een aantal grote vacature-aanbieders heeft UWV afspraken gemaakt over het publiceren van vacatures op werk.nl. Zij kunnen vacatures op hun eigen vacaturebanken geautomatiseerd doorzetten naar werk.nl. De teksten van de doorgezette

- vacatures worden door UWV op dezelfde wijze gecontroleerd als de direct geplaatste vacatures (zie onder punt 1).
3. Vacatures die verkregen zijn op basis van «webcrawling». Dit zijn vacatures die afkomstig zijn van internet. Deze vacatures worden alleen getoond aan ingelogde gebruikers van werk.nl. Met dit aanvullend aanbod van vacatures is UWV in staat om voor werkzoekenden een zeer groot deel van alle vacatures op de Nederlandse arbeidsmarkt inzichtelijk te maken. De mogelijkheden voor werkzoekenden om werk te vinden worden hiermee sterk vergroot. Zo'n 60% van alle door UWV getoonde vacatures komt via webcrawling beschikbaar voor gebruikers van werk.nl. UWV controleert deze vacatureteksten net als de direct geplaatste vacatures vooraf altijd op woorden die op misbruik, fraude of discriminatie kunnen duiden. Dit gebeurt zowel geautomatiseerd als handmatig. UWV controleert echter niet de identiteit van de aanbieder van de vacature(s). UWV toont alleen de eerste regels van de teksten van vacatures die via webcrawling zijn verkregen. Gebruikers van werk.nl kunnen vervolgens doorklikken naar de website van de aanbieder van de vacature om de gehele vacaturetekst te zien. De werkzoekende reageert op de website van de aanbieder op de betreffende vacature.

In de week van 27 oktober is de website van een werving- en selectiebedrijf nagemaakt door een fraudeur. Deze fraudeur, handelend onder de naam Alstaf Groep, heeft vervolgens vacatures geplaatst op enkele commerciële vacaturesites. Deze vacatures zijn op basis van webcrawling ook opgenomen in het vacaturebestand van werk.nl. Gebruikers van werk.nl konden deze vacatures opzoeken en via de website van de werkelijke aanbieder op de vacature reageren. Vervolgens werd de werkzoekende in een email verzocht om een kopie van een identiteitsbewijs in te sturen als voorbereiding op een sollicitatiegesprek. Uiteindelijk bleek het hier om een «spookbedrijf» te gaan, dat kopieën van identiteitsbewijzen verzamelt om daar vervolgens (mogelijk) mee te frauderen.

UWV doet aangifte en heeft gedupeerden aangeraden aangifte te doen, voorzover zij dat niet al hadden gedaan. Daarnaast is deze zaak aanleiding voor UWV om informatie over veilig online solliciteren nog prominenter op werk.nl onder de aandacht te brengen. UWV adviseert werkzoekenden altijd nadrukkelijk om bij online sollicitaties nooit persoonlijke gegevens zoals bankgegevens, kopie paspoort, rijbewijsnummer, BSN e.d. te geven. UWV zal naar aanleiding van dit incident bij de vacatures die via webcrawling zijn verkregen, gaan vermelden dat UWV niet kan instaan voor de identiteit van de betrokken vacatureaanbieder. Deze toevoeging wordt voor de jaarwisseling doorgevoerd op werk.nl. De frauduleuze vacatures zijn uiteraard verwijderd van werk.nl. UWV probeert een zo groot mogelijk deel van alle vacatures in Nederland onder de aandacht te brengen van werkzoekenden. Daarbij doet UWV al het mogelijke om malafide werkgevers en spookbedrijven te weren van werk.nl. Dit gebeurt zowel geautomatiseerd als handmatig. Het afzien van webcrawling impliceert dat het vacatureaanbod dat UWV via werk.nl zichtbaar maakt met ca. 60% zou afnemen. De arbeidsmarkt zou daarmee voor werkzoekenden aanzienlijk minder transparant worden.

Naast fraude met overheids geld is ook fraude waarvan burgers en bedrijven het slachtoffer worden (zgn. horizontale fraude) een prioriteit van dit kabinet. In het kader van de rijksbrede fraudeaanpak is onder coördinatie van de Minister van V&J o.a. een versterking van de aanpak van horizontale fraude ingezet. Kernelementen van deze aanpak zijn de preventie van fraude door het vergroten van de bewustwording van

burgers en bedrijven en het opwerpen van barrières om te voorkomen dat de gelegenheid tot frauderen bestaat. Het kabinet zal uw Kamer in december over de voortgang van de rijksbrede aanpak informeren.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher